

Tiesa atstāj spēkā Konkurences padomes lēmumu par konstatēto karteli meliorācijas nozarē

Publicēts: 02.09.2022.

[Aizliegta vienošanās](#)

[Jaunumi](#)

Latvijas Republikas Senāts ar 30. augusta lēmumu neierosināt kasācijas tiesvedību ir atstājis spēkā Konkurences padomes (KP) 2021. gada [lēmumu](#), ar kuru iestāde sodīja divus meliorācijas uzņēmumus – SIA “Valkas meliorācija” un SIA “Agromeliorators” – par saskaņotu piedāvājumu sniegšanu valsts SIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” (turpmāk – ZMNĪ) organizētajos iepirkumos. Tādējādi spēkā stājies KP lēmums, un SIA “Valkas meliorators” valsts budžetā jāiemaksā naudas sods 208 837,15 eiro apmērā. Savukārt KP lēmums par konstatēto pārkāpumu attiecībā uz SIA “Agromeliorators” stājās spēkā jau š.g. 9. jūnijā, kad uzņēmums nolēma neiesniegt kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas spriedumu.

☞ KP priekšsēdētājs Juris Gaiķis: “Meliorācijas nozare pēdējo gadu laikā ir bijusi Konkurences padomes redzeslokā vairākkārtīgi. Konkurences padome konstatēja meliorācijas nozares uzņēmumu saskaņotas darbības iepirkumos gan 2018. gadā, gan 2021. gadā. Abi lēmumi tika pārsūdzēti tiesā, bet ar šo 30. augusta Senāta lēmumu visas saistītās tiesvedības ar kartelēm meliorācijas nozarē ir noslēgušās. Abos gadījumos tiesa ir atzinusi, ka jebkāda ziņu apmaiņa starp potenciālajiem konkurentiem par to, vai un ar kādām cenām tie plāno piedalīties konkrētos iepirkumos, pēc savas būtības ir vērsta uz konkurences ierobežošanu, kas ir aizliegta ar Konkurences likumu. Šis ir vēl viens atgādinājums visiem tirgus dalībniekiem, lai tie nenonāktu Konkurences padomes redzeslokā, tiem sava rīcība tirgū, tajā skaitā dalība iepirkumos, ir jāplāno neatkarīgi.”

2021. gadā KP atklāja sakritības ZMNĪ organizētajos iepirkumos laika periodā no 2016. līdz 2019. gadam, kas īstenoti Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai programmas ietvaros 2014. – 2020. gadam. Vērtējot iepirkumus un veicot inspekcijas sešos uzņēmumos, KP guva pierādījumus, ka meliorācijas pakalpojumu sniedzēji – SIA “Valkas meliorācija” un SIA “Agromeliorators” – ir aizliegti vienojušies par dalības noteikumiem trīs iepirkumu procedūrās.

Uzņēmumi savstarpēji apmainījās ar attiecīgajā iepirkumā iesniedzamajiem dokumentiem, tostarp finanšu tāmēm, imitējot konkurenci. Uzņēmumu saskaņotas darbības rezultātā pasūtītājs nesaņēma godīgas konkurences apstākļos veidotus iepirkuma piedāvājumus, kas ļautu iepirkt izdevīgāko pakalpojumu. Par konstatētajiem pārkāpumiem KP piemēroja SIA “Valkas meliorators” naudas sodu 208 837,15 eiro apmērā un SIA “Agromeliorators” – 13 132,45 eiro apmērā.

Abi uzņēmumi vērsās Administratīvajā apgabaltiesā, lūdzot atcelt lēmumā konstatēto pārkāpumu un uzlikto naudas sodu. Administratīvā apgabaltiesa š.g. 9. jūnija spriedumā atzina, ka konkrētajā gadījumā uzņēmumu veiktā informācijas apmaiņa saistībā ar piedāvājumu sagatavošanu un iesniegšanu iepirkumu procedūrās pēc savas būtības jeb pēc mērķa ir vērsta uz konkurences ierobežošanu. Līdz ar to Konkurences padome ir pamatoti secinājusi, ka šī rīcība ir vērtējama kā kartela vienošanās. Tāpat Apgabaltiesa secina, ka, ņemot vērā konstatētās Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes, Konkurences padome ir pamatoti uzlikusi naudas sodu. Vienlaikus Apgabaltiesa nekonstatēja kļūdas Konkurences padomes rīcībā, aprēķinot soda apmēru. “Apgabaltiesa arī nekonstatē, ka Konkurences padomes piemērotais sods būtu acīmredzami nesamērīgs,” norādīts spriedumā.

Viens no diviem kartela dalībniekiem – SIA “Valkas meliorators” – iesniedza Senātā kasācijas sūdzību par Apgabaltiesas 2022. gada 9. jūnija spriedumu. Senāts savā lēmumā secina, ka kasācijas sūdzības argumenti nerada šaubas par Apgabaltiesas sprieduma tiesiskumu un neuzrāda, ka lietai būtu nozīme judikatūras veidošanā, tādējādi kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma. Līdz ar to Konkurences padomes lēmums ir stājies spēkā.

99 KP Juridiskā departamenta Galvenais juriskonsults vienošanās Andris Eglons: "Tirgus dalībnieki, cenšoties attaisnot savstarpējo komunikāciju pirms iepirkuma, norādīja, ka informācijas apmaiņa ir notikusi ar mērķi veidot ģenerāluņēmēja – apakšuzņēmēja sadarbību projektā. Kā atzinis Senāts, lai varētu konstatēt patiesas ģenerāluņēmēja – apakšuzņēmēja attiecības tirgus dalībnieku starpā, tirgus dalībniekam ir jāspēj tas darīt atklāti un tādā veidā, kas vērotājam no malas ļautu pietiekami skaidri saprast šādu attiecību veidošanu, un tikai tādā gadījumā informācijas apmaiņa uzņēmumu starpā varētu būt attaisnota ar šo īpašo situāciju. KP praksē tirgus dalībnieki vairākkārtīgi norāda uz it kā pastāvošu sadarbību tirgus dalībnieku starpā, lai arī izpētes gaitā iegūtie pierādījumi to neapstiprina, tāpēc šī Senāta atziņa ir īpaši būtiska."

<https://www.kp.gov.lv/lv/jaunums/tiesa-atstaj-speka-konkurences-padomes-lemumu-par-konstateto-karteli-melioracijas-nozare-0>